

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Vykonávanie a monitorovanie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím

Dohovor

zmena oproti doteraz schváleným ľudsko-právnym dohovorom

- Medzinárodné zmluvy o ľudských právach zvyčajne neurčujú ako by mali štáty ľudské práva uplatňovať v praxi

Dohovor o právach ľudí so zdravotným postihnutím stanovuje povinnosť určitého konania, a tým definuje, ako majú štáty dosiahnuť určité ciele (čl.33 dohovoru)

Prináša tzv. ľudsko-právny prístup k problematike zdravotného postihnutia. Zdôrazňuje, že ľudia so zdravotným postihnutím nie sú OBJEKTMI starostlivosti zo strany iných ľudí, ľútosť, dobročinnosti a strachu, ALE SUBJEKTAMI so všetkými ľudskými právami na rovnakom základe s ostatnými.

- Nie je stanovený termín na naplnenie článkov dohovoru
- **Je stanovená povinnosť štátu predložiť správu do dvoch rokov od ratifikácie dohovoru (v prípade Slovenska od roku 2010)**

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Dohovor teda vyslovene uznáva

Zdravotné postihnutie ako problém ĽUDSKÝCH PRÁV

Do prijatia dohovoru nebolo zdravotné postihnutie
považované za otázku ochrany ľudských práv

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Ratifikácia dohovoru a opčného protokolu

106 krajín sveta ratifikovalo dohovor
63 krajín sveta ratifikovalo opčný protokol

Slovensko ratifikovalo dohovor aj opčný protokol

Dohovor a opčný protokol ratifikovala aj EÚ – v januári 2011

Primárna zodpovednosť zostáva na jednotlivých štátoch –
vzťahuje sa na spoločné politiky krajín Európskej únie

Významný článok 33 dohovoru: je najväčšou výzvou
Článok 4.3. – OZP už nie sú len pasívnymi divákmi, ale
priamo nositeľmi kompetencií

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Dve úlohy súčasne

- Zmeniť zákony a programy obmedzujúce práva
- Realizovať programy zamerané na zvyšovanie informovanosti a sociálnej podpory

**Ciel': odstránením týchto bariér umožniť OZP
zúčastňovať sa na živote spoločnosti
a zlepšiť kvalitu ich života**

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

NIČ O NÁS BEZ NÁS

**heslo zástupcov občianskej spoločnosti
na podporu a ochranu práv a dôstojnosti ľudí so ZP**

Poskytnutie možnosti plnej účasti a poskytovania primeraných prostriedkov na uplatňovaní práv osôb so zdravotným postihnutím.

**IMPLEMENTÁCIA DOHOVORU JE
DLHODOBÝ PROCES**

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Nie jednotlivci – ľudia s OZP sa musia zmeniť,
zmeniť sa musí spoločnosť

Monitorovanie – vyžaduje zapojenie:

Vlády

Inštitúcií pre ľudské práva

Mimovládnych organizácií

**Monitorovanie dohovoru je takisto
dlhodobý proces**

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Článok 33.1 dohovoru

ZRIADENIE

Ústredného kontaktného bodu – koordinačného
mechanizmu s nasledovnými úlohami:

**Prijatie komplexnej politiky pre oblasť zdravotného
postihnutia zo strany štátu
NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU**

Zaškolenie (potreba oboznámenia sa s ustanoveniami
dohovoru, osobitne **z dôvodu potreby zabezpečenia
zberu dát** pre hodnotenie dopadov implementácie
dohovoru),

- **deľba úloh a zodpovednosti za implementáciu** (podľa článkov dohovoru a to v horizontálnej aj vertikálnej línii, aby sa dosiahlo zapojenie **regionálnej a miestnej úrovne**)
- **dohoda ohľadne metodológie práce kontaktného bodu**
- **spracovanie podrobného časového plánu**
- **odporúčanie vytvoriť kontaktné body aj na ministerstvách**

Článok 33.2. nezávislý mechanizmus, zriadenie a úlohy:

- podpora implementácie dohovoru (vrátane NAP) v horizontálnej aj vertikálnej rovine
- aktívna podpora širokého spektra subjektov, osobitne však OZP
 - sprostredkovateľ medzi štátom a občianskou spoločnosťou (zabezpečujúci pravidelnú výmenu informácií)
- **článok 8 dohovoru – zvyšovanie povedomia vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím**

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Článok 33. 3.

Občianska spoločnosť

Hlavne osoby so ZP

Reprezentatívne organizácie ZP

**Medzinárodná spolupráca a výmena
informácií**

Spracovanie tieňovej správy

**Možnosť: požiadať Výbor OSN o posúdenie
situácie v krajine, pokiaľ oficiálna národná
správa nebola predložená**

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Národný akčný plán

Návod, úlohy, termíny, zodpovednosť,
financovanie na presadzovanie dohovoru.

NEMÁME

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Národná správa musí obsahovať

nielen fakty popisujúce legislatívny rámec, ale
najmä **detailnú analýzu dopadov** prijatých
právnych noriem a politík na situáciu osôb so
zdravotný postihnutím, štatistické údaje.....

Mala by byť prerokovaná s organizáciami ZP

- je vypracovaná záväzná osnova pre všetky krajiny

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Prerokovanie národnej správy

Národná správa je prerokovaná vo
Výbore OSN pre osoby so ZP
(členmi výboru sú aj osoby so ZP)

Za účasti zástupcov predkladajúceho štátu

Výbor má právo vyžadovať doplňujúce informácie

Výbor má právo ukladať odporúčania

Ich plnenie sa kontroluje pri predložení
nasledujúcej správy

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Obsah tieňovej správy

zamerať sa na získanie dôveryhodných informácií, ktoré by umožnili posúdiť národnú právu (realizovať vlastné výskumy, hodnotenia, školenia, analýzy a konzultácie s cieľovou skupinou).

Dôležitá spolupráca s regiónmi – hlavne organizáciami ZPO

Výbor uprednostňuje jednu za MVO

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Organizácie ZP a prerokovávanie národnej správy

- nezúčastňujú sa priamo prerokovania národnej správy
- majú však právo konzultovať s členmi Výboru OSN a lobbovať za prijatie opatrení, ktoré OZP považujú za prioritné

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Tieňová správa

- Výbor hodnotí tieňové správy ako rovnako dôležité ako správy národné
- Výbor OSN vyzýva zmluvné štáty k silnej podpore občianskej spoločnosti pri zostavovaní alternatívnej (tieňovej správy)
- základné východisko pre zostavenie „list of issues“ a potom pre vedenie kvalitného odborného dialógu s národnými delegáciami

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

Príklad dobrej praxe zo Slovenska

Opatrovnícka reforma

Projekt realizovaný Združením na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR, ocenený medzinárodne a bude uvedený ako príklad dobrej praxe na Konferencii k dohovoru vo Viedni v januári 2012

NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR

www.nrozp.sk

Pripravujeme www.dohovor.sk

Ďakujem za pozornosť

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**

**NÁRODNÁ RADA OBČANOV
SO ZDRAVOTNÝM
POSTIHNUTÍM V SR**